

EXPUNERE DE MOTIVE

„LEGE pentru modificarea și completarea LEGII nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice”

Prezenta Lege urmărește modificarea și completarea Legii nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice prin introducerea unei noi categorii de pensie și anume pensia moștenită, care să se plătească în procent de 100% pentru moștenitori legali ai unei persoane din momentul decesului acesteia, conform dispozițiilor referitoare la moștenire prevăzute în Codul Civil, Legea nr. 287/2009.

Astfel, pensia moștenită se va acorda moștenitorilor legali pentru o perioadă de 2 ani de zile din momentul decesului persoanei, dacă decedatul îndeplinea una din condițiile următoare: a) îndeplinea stagiul complet de cotizare, iar decesul a avut loc cu doi ani înainte de accesarea pensiei pentru limită de vârstă, respectiv 61 de ani, la femei și 63 de ani la bărbați sau b) îndeplinea vârsta legală de pensionare cu stagiul complet de cotizare, iar decesul a avut loc în intervalul de până la doi ani, după data accesării drepturilor de pensie cuvenite pentru limita de vârstă, respectiv 63-65 de ani la femei și 65-67 de ani la bărbați.

După 2 ani de zile de la acordarea pensiei moștenite din momentul decesului persoanei, moștenitori legali, conform dispozițiilor referitoare la moștenire prevăzute în Codul Civil, Legea nr. 287/2009, au dreptul la pensie de urmaș, conform condițiilor legale prevăzute pentru „Pensia de urmaș” în acord cu legislația în vigoare.

Având în vedere că vârsta standard de pensionare în România este de 63 de ani pentru femei, și 65 de ani pentru bărbați, iar în perioada următoare se urmărește creșterea pragului la 70 de ani, iar speranța de viață după intrarea la pensie este între 71 și 79 de ani, conform datelor publicate în 2020 de Institutul de Statistică, printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană, este necesară introducerea unei compensații pentru o perioadă limitată, astfel încât urmașii să beneficieze de o parte din pensia celui/celei care a contribuit zeci de ani la sistemul de pensii de stat, având stagiul complet.

Ca urmare a faptului că pensia constituie un drept patrimonial, așa cum a statuat și practica Curții Europene a Drepturilor Omului și Curtea de Justiție a Uniunii Europene și așa cum se întâmplă în majoritatea statelor Uniunii Europene, după decesul unei persoane care avea împlinită vârsta standard de pensionare, îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii și avea stagiul complet de cotizare, moștenitorii legali au dreptul la o pensie moștenită pentru o anumită perioadă de timp.

Pensia moștenită, care se introduce prin această modificare legislativă reprezintă o compensare pe care o primește moștenitorul persoanei decedate pentru anii de contribuție la sistemul de pensii pentru asigurarea dreptului la securitate și asistență socială, la o viață demnă și independentă a urmașului. După

2 ani de zile de la acordarea pensiei moștenite moștenitorul legal va beneficia în mod automat de pensia de urmaș, așa cum este prevăzută în legislația în vigoare.

În conformitate cu articolul 14 din Convenția pentru interzicerea discriminării și articolul 1 din Protocolul 1 referitor la protecția proprietății, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că "noțiunea de bun înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are valoare economică, astfel încât dreptul la pensie și, evident, dreptul la salariu sunt asimilate dreptului de proprietate" (cauza Buchen versus Cehia).

Așadar, Pensia nu este un venit ci o creanță asupra statului, conform soluțiilor date de CEDO. Pensia este un drept câștigat, conform Convenției pentru drepturile omului, Protocolul 1, Art. 6, deci este normal ca acest drept să poată fi transmis mai departe ca moștenire, celor îndreptățiți.

Mai mult decât atât, Pensia constituie un drept patrimonial, conform Convenției pentru drepturile omului, Protocolul 1, Art. 1 și este asimilată dreptului de proprietate, conform Tratatului de la Lisabona, Art.45, Cartei Drepturilor Fundamentale a U.E., Art. 17, Declarației Universale a Drepturilor Omului, Art. 17, deci nu se poate aduce atingere dreptului de proprietate. Drepturile și libertățile câștigate nu pot fi desființate, conform Declarației Universale a Drepturilor Omului, Art. 30.

În Constituția României, la Art. 46 se precizează că Dreptul la moștenire este garantat, așadar, inclusiv pensia care reprezintă un drept de proprietate trebuie să fie reglementată pentru a putea fi transmisă moștenitorilor legali ai persoanei decedate care are dreptul la pensie.

În numele inițiatorilor: Senator PSD Denes/Joan